

## Uzasadnienie

Konieczność wydania rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań z działalności brokerskiej wynika z upoważnienia ustawowego zawartego w art. 81 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. z 2017 r. poz. 2486, z późn. zm). Zgodnie z upoważnieniem ustawowym minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi szczegółowy zakres, częstotliwość, formę i sposób sporządzania sprawozdania z działalności brokerskiej oraz termin i sposób jego przedstawiania organowi nadzoru, mając na względzie umożliwienie organowi nadzoru efektywne przetwarzanie i analizowanie tych danych.

Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń uchyła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077). Ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym nie zawierała analogicznego upoważnienia ustawowego zobowiązującego brokerów do sporządzania sprawozdań z wykonywanej działalności i przekazywania ich organowi nadzoru. Jednakże w praktyce brokerzy ubezpieczeniowi i brokerzy reasekuracyjni przygotowywali takie sprawozdania na żądanie organu nadzoru na formularzach utworzonych przez Komisję Nadzoru Finansowego. Odrębne formularze sprawozdawcze zostały utworzone odpowiednio dla brokera ubezpieczeniowego będącego osobą fizyczną, brokera ubezpieczeniowego będącego osobą prawną, brokera ubezpieczeniowego wykonującego działalność brokerską w zakresie reasekuracji będącego osobą fizyczną oraz brokera ubezpieczeniowego wykonującego działalność brokerską w zakresie reasekuracji będącego osobą prawną.

Zgodnie z projektem rozporządzenia (§ 2 projektu i załączniki nr 1 - 4 do projektu) szczegółowy zakres sprawozdania sporządzanego przez brokerów nie będzie różnił się istotnie od dotychczasowego sprawozdania dotyczącego działalności brokerskiej. Analogicznie jak dotychczas sprawozdania z działalności brokerskiej będą złożone z trzech części składowych: części I „Podstawowe dane brokera” (dotychczas „Sprawy personalne”), części II „Informacje o wykonywanej działalności brokerskiej” (dotychczas: „Sprawy formalne”) oraz części III „Podstawowe informacje finansowe”. Proponowanych kilka istotnych zmian dotyczących zakresu sprawozdań z działalności brokerskiej, które rozszerzają wymogi informacyjne, wynika przede wszystkim z przepisów ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, które nie miały odpowiedników w uchylanej ustawie o pośrednictwie ubezpieczeniowym.

Szczegółowy zakres informacji zawartych w części I sprawozdania został określony w § 2 ust. 2 projektu rozporządzenia. W przypadku brokera będącego osobą fizyczną zakres informacji będzie obejmował dane osobowe brokera (imię lub imiona i nazwisko, numer PESEL, miejsce zamieszkania, siedzibę i adres, numer NIP, firmę, pod którą broker wykonuje działalność, data i numer wydania zezwolenia), adres do korespondencji, informacje o liczbie osób zatrudnionych u brokera w roku kalendarzowym, wykaz osób fizycznych, przy pomocy których broker wykonywał czynności brokerskie w roku kalendarzowym oraz wykaz osób fizycznych niewykonywujących czynności brokerskich w roku kalendarzowym. Analogiczne informacje będą przedstawiać brokerzy będący osobami prawnymi. Ponadto zakres informacji

zawartych w sprawozdaniu z działalności brokerskiej sporządzonych przez takich brokerów będzie obejmował także dane osobowe osób wchodzących w skład zarządu (imię i imiona lub nazwisko, numer PESEL, adres miejsca zamieszkania, pełniona funkcja), tożsamość akcjonariuszy lub udziałowców brokera oraz wysokość posiadanych przez nich akcji lub udziałów oraz tożsamość osób posiadających bliskie powiązania z brokerem. Najważniejsza zmiana w stosunku do treści dotychczas obowiązujących formularzy utworzonych przez organ nadzoru polega na zobowiązaniu brokerów do przedstawiania wykazu osób fizycznych niewykonujących czynności brokerskich i podawania ich danych osobowych obejmujących imię i nazwisko oraz numer PESEL). Umożliwi to organowi nadzoru weryfikacje czy takie osoby postępują zgodnie z przepisami art. 30 ust. 8 i 9 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Pozostałe zmiany polegające na przeniesieniu informacji dotyczącej wykonywania przez brokera innej działalności niż działalność brokerska oraz – w przypadku brokerów będących osobami prawnymi – informacji o zaangażowaniu osób wchodzących w skład zarządu w innych podmiotach wykonujących działalność brokerską lub inną działalność w zakresie pośrednictwa finansowego do części II sprawozdania „Informacje o wykonywanej działalności” oraz rezygnacja z podawania przez brokerów numeru REGON mają charakter porządkowy.

Szczegółowy zakres informacji zawartych w części II sprawozdania „Informacje o wykonywanej działalności brokerskiej” został określony w § 2 ust. 3 projektu rozporządzenia. Zakres informacji dotyczący wykonywanej przez brokerów działalności w znacznym stopniu powtarza zakres informacji zawartych w formularzach utworzonych przez organ nadzoru. Analogicznie jak dotychczas brokerzy będą obowiązani informować organ nadzoru o podstawowych warunkach zawartej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywanej działalności brokerskiej (nazwa zakładu ubezpieczeń, numer dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia, wysokość sumy gwarancyjnej, zakres podmiotowy), zgłoszonych roszczeniach z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej, zleceniu czynności brokerskich wymagających specjalistycznej wiedzy innym podmiotom, współpracy z innymi podmiotami wykonującymi działalność brokerską oraz skargach na wykonywaną działalność brokerską, które wpłynęły do brokera (liczba, krótki opis oraz informacja o sposobie rozpatrzenia skarg). W projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzenie dwóch ważnych zmian w stosunku do treści dotychczas obowiązujących formularzy utworzonych przez organ nadzoru w części II sprawozdania o wykonywanej działalności brokerskiej. Pierwsza zmiana polega na zobowiązaniu brokerów do przedstawiania informacji o reklamacjach związanych z wykonywaną działalnością brokerską, które wpłynęły do brokera. Zakres przedstawianych informacji będzie obejmował liczbę reklamacji, opis reklamacji oraz informację o sposobie rozpatrzenia reklamacji. Druga proponowana zmiana polega na zobowiązaniu brokerów do informowania organu nadzoru czy osoby wykonujące czynności brokerskie odbywały szkolenia. Wprowadzenie tego wymogu informacyjnego wynika z art. 12 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, który nakłada na osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń oraz osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie reasekuracji do odbywania co najmniej 15 godzin szkoleń zawodowych rocznie z wybranych tematów określonych

w załączniku do ustawy. Pozostałe zmiany polegające na przeniesieniu informacji dotyczącej wykonywania przez brokera innej działalności niż działalność brokerska oraz – w przypadku brokerów będących osobami prawnymi informacji o zaangażowaniu osób wchodzących w skład zarządu w innych podmiotach wykonujących działalność brokerską do części II sprawozdania „Informacje o wykonywanej działalności brokerskiej” z części I „Podstawowe dane brokera” mają charakter porządkowy.

Należy zaznaczyć, że informacje o wykonywaniu przez brokera innej działalności gospodarczej niż działalność brokerska umożliwi organowi nadzoru dokonanie oceny i weryfikacji czy dany broker wykonuje działalność brokerską zgodnie z odpowiednio art. 30 ust. 1 pkt 6 lub art. 30 ust. 3 pkt 6 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, tzn. czy nie pozostaje w relacjach, które mogłyby zagrażać:

- 1) w przypadku brokera ubezpieczeniowego wykonywaniu działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń z zachowaniem wymogów określonych w art. 7 ust. 1 tej ustawy;
- 2) w przypadku brokera reasekuracyjnego wykonywaniu działalności w zakresie dystrybucji reasekuracji z zachowaniem obowiązku postępowania uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie.

Szczegółowy zakres informacji zawartych w części III sprawozdania „Podstawowe informacje finansowe” został określony w § 2 ust. 4 projektu rozporządzenia. W przypadku brokerów ubezpieczeniowych zakres informacji zawartych w części III sprawozdania będzie odpowiadał zakresowi informacji zawartych w formularzach utworzonych przez organ nadzoru i obejmował dane dotyczące przychodów brokera z działalności brokerskiej w roku kalendarzowym, w tym przychodów z tytułu prowizji brokerskiej w roku kalendarzowym, liczbę umów ubezpieczenia zawartych przez poszczególne zakłady ubezpieczeń za pośrednictwem brokera i dane o wysokości prowizji brokera oraz dokonanie przez brokera oceny współpracy z poszczególnymi zakładami ubezpieczeń. Ocena współpracy z poszczególnymi zakładami ubezpieczeń dokonywana przez brokera nie stanowi informacji finansowej. Tym niemniej przeniesienie oceny współpracy do części II sprawozdania „Informacje o wykonywanej działalności brokerskiej” zmniejszyłoby czytelność i przejrzystość formularzy sprawozdawczych sporządzanych przez brokerów ubezpieczeniowych. W ocenie projektodawcy przedstawianie danych i informacji o współpracy z zakładami ubezpieczeń, tj. podstawowych danych finansowych i oceny współpracy w jednej części formularza sprawozdawczego jest rozwiązaniem praktycznym, ułatwiającym brokerom wypełnienie formularza.

W przypadku brokerów reasekuracyjnych analogicznie jak dotychczas zakres przedstawianych informacji będzie obejmował dane o przychodach z tytułu działalności brokerskiej oraz wykaz umów reasekuracji, innych niż umowy reasekuracji finansowej, zawartych za pośrednictwem brokera, w tym informację o prowizji brokera. Ponadto zgodnie z § 2 ust. 4 pkt 2 lit c projektu rozporządzenia brokerzy reasekuracyjni zostaną zobowiązani do przedstawiania informacji o zawartych umowach reasekuracji finansowej. Informacje o

zawartych umowach reasekuracji finansowej będą obejmować strony umowy (nazwa cedenta i reasekuratora) oraz dane o prowizji należnej brokerowi od cedenta i reasekuratora.

Zgodnie z § 3 projektu rozporządzenia wzory formularza sprawozdawczego dla brokera ubezpieczeniowego będącego osobą fizyczną, brokera reasekuracyjnego będącego osobą fizyczną, brokera ubezpieczeniowego będącego osobą prawną oraz brokera reasekuracyjnego będącego osobą prawną określą załączniki 1-4 do rozporządzenia. Zakres danych zawartych w sprawozdaniu sporządzanym przez brokera został określony w § 2 projektu rozporządzenia. Proponowane różnice w treści załączników 1-4 w stosunku do treści odpowiednich formularzy utworzonych przez organ nadzoru zostały omówione w części uzasadnienia dotyczącej szczegółowego zakresu sprawozdań z działalności brokerskiej.

Proponowana regulacja zawarta w § 4 projektu rozporządzenia określa częstotliwość sporządzania sprawozdań (§ 4 ust. 1) oraz termin przedstawiania sprawozdania z działalności brokerskiej organowi nadzoru (§ 4 ust. 2). Zgodnie z dotychczas stosowaną praktyką sprawozdania z działalności brokerskiej będą sporządzane z częstotliwością roczną. Sprawozdanie z działalności brokerskiej będzie sporządzane za okres roku kalendarzowego. Proponuje się, aby brokerzy przedstawiali organowi nadzoru sprawozdania w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku kalendarzowym, za który jest przedstawiane sprawozdanie. Taki termin pozwoli brokerom na sporządzenie i dokonanie weryfikacji sprawozdania.

Proponowana regulacja zawarta w § 5 projektu rozporządzenia określa formę i sposób sporządzania sprawozdania z działalności brokerskiej oraz sposób jego przedstawiania organowi nadzoru. Sprawozdanie z działalności brokerskiej będzie sporządzane przez brokerów w formie elektronicznej. Sprawozdanie będzie przekazywane organowi nadzoru za pośrednictwem strony internetowej organu nadzoru na formularzu internetowym. Adres strony internetowej, pod którym jest udostępniony formularz internetowy organ nadzoru będzie publikował w Biuletynie Informacji Publicznej. Takie rozwiązanie znacznie przyspieszy proces przygotowywania i składania sprawozdań z działalności brokerskiej. W projekcie rozporządzenia proponuje się dokonywanie identyfikacji osób uprawnionych do reprezentacji brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego za pomocą profilu zaufanego ePUAP. Rozwiązanie wykorzystujące profil zaufany ePUAP jest bezkosztowe. Ponadto, założenie takiego profilu jest szybkie i możliwe np. za pośrednictwem systemu bankowości elektronicznej czy w placówce pocztowej. Sprawozdanie z działalności brokerskiej będzie przekazywane w przypadku brokera będącego osobą fizyczną przez brokera albo osobę przez uprawnioną natomiast w przypadku brokera będącego osobą prawną przez osobę uprawnioną. Projekt rozporządzenia zobowiązuje brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego do składania do organu nadzoru dokumentu zawierającego informacje o osobach uprawnionych do przedstawiania sprawozdania z działalności brokerskiej. Dokument będzie zawierał dane identyfikujące brokera oraz dane osobowe osoby uprawnionej, obejmujące imię lub imiona i nazwisko oraz numer PESEL. W przypadku brokera będącego osobą fizyczną dane identyfikujące brokera będą obejmować imię i nazwisko, numer PESEL, siedzibę i adres, numer NIP, firmę pod którą broker wykonuje działalność oraz numer i datę wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej. W przypadku brokera będącego osobą prawną dane

identyfikujące brokerów będą obejmować firmę, numer w rejestrze przedsiębiorców w KRS, siedzibę i adres podmiotu oraz numer i datę wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej.

Zgodnie z proponowaną regulacją zawartą w § 6 projektu rozporządzenia proponowane rozporządzenie powinno mieć po raz pierwszy zastosowanie do sprawozdań z działalności brokerskiej za rok 2019.

Proponuje się, aby termin wejścia w życie projektowanego rozporządzenia przypadłał w dniu wejścia w życie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, tzn. 1 października 2018 r.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Projektowane rozporządzenie nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady nr 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, str. 42).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczącym rozporządzeń Ministra Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Zawarte w projekcie regulacje nie będą mieć istotnego wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646). Zakres informacji zawartych w sprawozdaniu z działalności brokerskiej nie będzie różnił się znacząco od zakresu informacji zawartych w sprawozdaniu sporządzanym przez brokerów na żądanie organu nadzoru.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.